

سوه نامه

برنامه و نگاه عاری از دخانیات

”برنامه بدیع“

۱۳۹۶

مقدمه

یکی از عوامل مهم تهدید کننده سلامتی افراد مصرف مواد دخانی به ویژه سیگار و قلیان می باشد که یکی از موضوعات حساس و از معضلات بشری درسال های اخیر و نیز یکی از پیچیده ترین پدیده های انسانی است که انسان را به چالش جدی کشیده است و برای اولین بار در تاریخ بشر با اپیدمی مواجه شده که پایه ها و بنیان های جامعه انسانی را تهدید می کند. افزایش مصرف دخانیات در میان جوانان و عوارض ناشی از آن یکی از مشکلات بهداشتی جدی جوانان می باشد. سالانه ۵ میلیون نفر در جهان بر اثر استعمال سیگار می میرند. در ایران روزانه ۹۲۰ میلیون تومان و سالانه ۱۷۴۰ میلیارد تومان صرف خرید سیگار می شود و نظام سلامت کشور برای درمان عوارض ناشی از سیگار حدود ۵۲۲۰ میلیارد تومان می پردازد. دانشجویان نیز مانند سایر اقشار جوان از این معضل در امان نیستند. اثرات مصرف دخانیات بر دانشجویان جدی، عمیق و ناتوان کننده است. بررسی های انجام گرفته در کشور ما نیز حاکی از جدی بودن معضل مصرف مواد دخانی در دانشگاه ها است. نتیجه پیمایش ملی سیمای زندگی دانشجویان در کشور نشان داد که بیش از ۱۵ درصد از دانشجویان، سیگار و بیش از ۲۰ درصد آنان مبادرت به استعمال قلیان می کنند. همچنین در این پیمایش مشخص شد که ۱۷/۶ درصد از دانشجویان دانشگاه گیلان سیگار و ۲۲/۶ درصد قلیان استعمال می کنند. با توجه به آمار بالاتر از میانگین دانشگاه گیلان در مصرف مواد دخانی اجرای برنامه دانشگاه عاری از دخانیات (برنامه بدیع) ضروری است.

براین اساس دانشگاه در راستای سیاست های سازمان دانشجویان کشور و با در نظر گرفتن شرایط حاکم با بومی سازی شیوه اجرا با در نظر گرفتن امکانات مبادرت به تهیه شیوه نامه برنامه بدیع و تصویب آن در هیات رئیسه دانشگاه نمود.

مرحله استقرار برنامه:

اولین گام برای استقرار برنامه بدیع در دانشگاه تشکیل کمیته برنامه‌ریزی است. این کمیته متشکل از افراد مشروحه زیر می باشد:

- مدیر حوزه ریاست و روابط عمومی (رئیس کمیته)
- معاون فرهنگی و اجتماعی
- معاون دانشجویی
- رئیس مرکز مشاوره (دبیر کمیته)
- سه نفر از اعضای هیئت علمی متخصص دانشگاه در ارتباط با برنامه (به پیشنهاد دبیر و تأیید رئیس)

ابلاغ اعضای حقیقی کمیته توسط رئیس کمیته صادر خواهد شد.

وظایف کمیته برنامه ریزی:

- کسب دانش لازم در خصوص برنامه دانشگاه عاری از دخانیات
- تدوین و تصویب خط مشی دانشگاه عاری از دخانیات
- نهایی کردن شیوه نامه اجرای برنامه بدیع در دانشگاه؛ نیازسنجی، پایش و ارزشیابی
- تدوین شیوه نامه اجرای برنامه بدیع برای ارائه خدمات جامع پیشگیری و ترک مصرف مواد دخانی در دانشگاه
- تصویب فعالیت‌های برنامه
- تصویب جدول زمانی اجرای برنامه
- بودجه ریزی و تامین اعتبار لازم برای برنامه های مصوب
- حمایت لازم در خصوص اجرای برنامه دانشگاه عاری از دخانیات
- ارائه گزارش به "شورای راهبردی برنامه دانشگاه عاری از دخانیات" در وزارت و نهادهای مرتبط در دانشگاه

این کمیته حداقل دو ماه یک بار بطور مستمر تشکیل جلسه داده و گزارش کارگروه ها را پایش، بررسی و مرور خواهد کرد تا مطابق با اصول اصلی برنامه و خط مشی باشد. در صورت نیاز با برگزاری جلسه با رئیس و هیئت رئیسه دانشگاه اطلاع رسانی و توجیه لازم را انجام خواهند داد.

شورای مشورتی کمیته برنامه‌ریزی

برای حمایت از اجرای فعالیت های برنامه بدیع لازم است کمیته برنامه‌ریزی از شورای مشورتی برخوردار باشد تا تاثیر گذاری آن در دانشگاه بیشتر شود. بر این اساس از افراد مشروحه زیر در مراحل مختلف برنامه به ویژه قبل از اجرای برنامه در جلسات مشورتی دعوت به عمل می آید:

- معاون پشتیبانی و منابع انسانی
- رئیس دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه
- مدیر حراست
- مدیر حقوقی
- رئیس مرکز بهداشت و درمان
- رئیس اداره تربیت بدنی و فوق برنامه
- دبیر کمیته انضباطی
- مشاور امور بانوان
- مدیر آموزش
- مدیر فرهنگی
- مدیر امور عمومی دانشکده ها
- دو نفر از رؤسای دانشکده ها به انتخاب شورای دانشگاه
- سه نفر متخصص و عضو هیات علمی دانشگاه در رشته‌های مرتبط به پیشنهاد رییس مرکز مشاوره
- دبیر کانون دانشجویی همیاران سلامت روان به نمایندگی از نماینده کانون‌های فرهنگی و اجتماعی
- دبیران تشکل های اسلامی مصوب
- دبیر شورای منتخب کارکنان
- دبیر شورای صنفی دانشجویان
- دبیرکل انجمن های علمی دانشجویان
- دبیر کل کانون های فرهنگی و اجتماعی
- دبیر شورای منتخب اساتید

کارگروه های تخصصی

جهت تسهیل در روند اجرای برنامه سه کارگروه تخصصی در ذیل کمیته برنامه ریزی با شرح زیر تشکیل خواهد شد:

- کارگروه آموزش و پژوهش
- کارگروه اطلاع رسانی (تبلیغات)
- کارگروه پشتیبانی و اجرای خط مشی

مسئولین هر کارگروه در اولین نشست کارگروهها تعیین می شود.

این کارگروه ها راهبردها و برنامه عملیاتی را طراحی و زمان بندی نموده که پس از تصویب در کمیته برنامه ریزی اجرا می شود.

کارگروه آموزش و پژوهش (پیشگیری و ترک مصرف دخانیات)

وظایف کارگروه:

- تهیه طرح و جدول زمانی برنامه های پیشگیرانه
- تهیه طرح و جدول زمانی برنامه های مداخله ای (خدمات ترک و مشاوره تلفنی)
- طراحی برنامه آموزشی عوامل اجرایی برنامه (مشاوران ترک مصرف و عوامل اجرایی خط مشی)
- نیازسنجی پایش و ارزشیابی برنامه و روند اجرای خط مشی
- تهیه گزارش برنامه

اعضای کارگروه:

- هیأت علمی رشته روانشناسی (پژوهشگر)
- هیأت علمی رشته روانشناسی (درمانگر)
- هیأت علمی رشته مشاوره
- هیأت علمی رشته جامعه شناسی
- دبیر کمیته برنامه ریزی دانشگاه عاری از دخانیات

کارگروه اطلاع رسانی (تبلیغات)

وظایف کارگروه:

- تهیه طرح و جدول زمانی برنامه اطلاع رسانی
- ارائه راهبردهای ارتباطی قبل و پس از اجرای برنامه
- تعامل سازنده با سایر کارگروهها جهت ارائه راهکارهای موثر ارتباطی جامع برنامه

اعضای کارگروه:

- هیأت علمی رشته مشاوره
- هیأت علمی رشته ادبیات
- هیأت علمی رشته هنر
- هیأت علمی رشته جامعه شناسی
- هیأت علمی رشته معارف اسلامی یا قرآن و حدیث
- رییس اداره روابط عمومی
- دبیر کمیته برنامه ریزی دانشگاه عاری از دخانیات

کارگروه پشتیبانی و اجرای خط مشی

وظایف کارگروه :

- ارائه برنامه زمانبندی پیشنهادی
- تعیین روند اجرای برنامه و نظارت بر حسن اجرای آن
- تعامل با کارگروه اطلاع رسانی قبل از اجرای برنامه
- اجرای خط مشی

اعضای کارگروه :

- مدیر دانشجویی
- مدیر بودجه دانشگاه
- مدیر فرهنگی
- هیأت علمی رشته روانشناسی
- مدیر حراست
- دبیر کانون همیاران
- دبیر شورای صنفی کارکنان
- دبیر شورای صنفی اساتید
- دبیر شورای صنفی دانشجویان
- مشاور امور بانوان
- دبیر کمیته انضباطی
- دبیر کمیته برنامه ریزی دانشگاه عاری از دخانیات

زمان اجرای برنامه

زمان اجرای برنامه بدیع دانشگاه از مهر ماه ۹۶ به مدت ۲۴ ماه خواهد بود که پس از ارزیابی از عملکرد در خصوص ادامه و نحوه فعالیت آن تصمیم گیری خواهد شد.

این شیوه نامه در تاریخ / / به تصویب هیات رئیسه دانشگاه رسید.